

**ASOCIACE RODIČŮ A PŘÁTEL
DĚTÍ NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH V ČR**

ZPRAVODAJ prosinec 2023

ASOCIAČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Online semináře

Rodičové, pedagogové, přihlašujte se na semináře, které jsme zařadili na základě vašich požadavků. Připojte se z pohodlí domova! Účastnický poplatek činí 100 Kč za účast jedné osoby na jednom online semináři.

OPTICKÉ POMŮCKY

středa 24. ledna 2024 17.30–19

Lektorka: **Olga Hurdáková**

Vidí vaše dítě, žák/žačka špatně na čtení, přestože nosí brýle? Vidění do blízka i dálky lze zlepšit nejrůznějšími optickými pomůckami. Zkusme se společně zorientovat ve funkcích lup do blízka i do dálky a v kamerových lupách. Porovnáme výhody a nevýhody jednotlivých pomůcek a poradíme s jejich získáním.

Přihlašovat se můžete přes [formulář](#). Přihlášeným pošleme odkaz.

POŘIZUJEME ELEKTRONICKOU KOMPENZAČNÍ POMŮCKU II.

čtvrtek 15. února 17.30–19

Lektor: **Michal Jelínek**

Chcete své dceři, synovi, žačce, žákovi, po(za)řídit elektronickou kompenzační pomůcku, která by pomohla při výuce? Co je dobré vědět před pořízením? Jaká pomůcka by byla vhodná, jaké vůbec existují? Kdo mi může s výběrem kvalifikovaně pomoci? Kde pomůcku pořídit? Kdo a jak může pomoci s úhradou či příspěvkem na pomůcku? V listopadu už byla o tématu řeč, tentokrát lektor bude reagovat na dotazy účastníků, vysvětlí rozdíly mezi odečítači apod.

Přihlašovat se můžete přes [formulář](#). Přihlášeným pošleme odkaz.

PROSTOROVKA NENÍ JEN BÍLÁ HŮL

pondělí 25. března 17.30–19.15

Lektorka: **Terezie Kochová**

Základním kamenem prostorové orientace je dobré navnámání vlastního těla a hojnost pohybových aktivit. Samostatné zkoumání světa versus chůze s průvodcem. Co všechno je třeba rozvíjet dříve, než dítě začne s bílou hůlí. Zaměřeno zejména na děti ve věku MŠ a ZŠ. (Tento seminář pro velký zájem opakujeme, konal se už vloni.)

Přihlašovat se můžete přes [formulář](#). Přihlášeným pošleme odkaz.

Prezenční semináře

SPECIFIKA KONTAKTU, KOMUNIKACE A PRŮVODCOVSTVÍ NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH

středa 21. února 2024 nebo **středa 20. března 2024** 9–17

Lektorky: **Zuzana Čižinská, Olga Hurdálková**

Základní principy a pravidla efektivní komunikace s nevidomými a slabozrakými lidmi, průvodcovství nevidomých. Pro pracovníky v sociálních službách, sociální pracovníky, pedagogy, asistenty pedagoga, táborové a sportovní vedoucí, rodinné příslušníky a blízké, studenty tyflopédie aj. Akreditováno MPSV.

Cena 1 890 Kč/os. Kurz se koná v Praze. Přihlašovat se můžete přes [formulář](#).

SEZNÁMENÍ S POHYBEM NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH LIDÍ BEZ BÍLÉ HOLE V INTERIÉRU

čtvrtek 21. března 2024 9–17

Lektorky: **Zuzana Čižinská, Olga Hurdálková**

Procvičení technik bezpečného průvodcovství v interiéru. Návuk technik orientace a samostatného pohybu bez průvodce a bez bílé hole v interiéru. Základy tvorby interiérových tras. Vyzkoušení v klapkách na očích. Základní kompenzační pomůcky usnadňující samostatný pohyb. Kurz nepřímě navazuje na kurz předchozí. Absolvovat ho mohou nejen ti, kteří se předchozího kurzu zúčastnili, ale i ti, kteří mají delší praktické zkušenosti s bezpečným doprovázením lidí s těžkým ZP.

Cena 1 890 Kč/os. Kurz se koná v Praze. Přihlašovat se můžete přes [formulář](#).

Mimořádná nabídka: balíček dvou výše inzerovaných kurzů, tj. **SPECIFIKA KONTAKTU, KOMUNIKACE A PRŮVODCOVSTVÍ** (**20. března** 9–17) a volně navazující **SEZNÁMENÍ S POHYBEM BEZ HOLE V INTERIÉRU** (**21. března** 9–17) za cenu 3 290 Kč/os. (na každý z těchto dvou kurzů se ale lze hlásit samostatně).

Přihlašovat na tyto dva po sobě následující dny kurzů **SPECIFIKA KOMUNIKACE A PRŮVODCOVSTVÍ** (**20. března** 9–17) a volně navazující **SEZNÁMENÍ S POHYBEM BEZ HOLE V INTERIÉRU** (**21. března** 9–17) se můžete přes [formulář](#).

KOMPENZAČNÍ POMŮCKY PRO UŽIVATELE SE ZP

čtvrtek 29. února 2024 9–17

Lektoři: **Michal Jelínek, Olga Hurdálková, Zuzana Čižinská, Hana Jasenovcová**

Představení jednotlivých typů a druhů pomůcek zlepšujících získávání a zpracování informací, orientaci v prostoru, samostatnost v běžných úkonech a činnostech, komunikaci, a to jak jednoúčelových zařízení, tak i digitálních přístrojů, počítačů, mobilních telefonů, ale také vodicích psů (včetně legislativních aspektů). Možnosti a postupy získávání příspěvků na pořízení zvláštních pomůcek. Akreditováno MPSV.

Cena 2 190 Kč/os. Kurz se koná v Praze. Přihlašovat se můžete přes [formulář](#).

SPECIFIKA HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ

na jaře 2024 9–16.30 – bude upřesněno

Lektorky: **Anežka Náhlíková, Pavla Kovaříková, Terezie Kochová**

Specifika hmatového vnímání. Hmat jako kompenzační smysl. Rozvoj hmatu u nevidomých a slabozrakých. Základní principy a pravidla tyflografiky, tvorby hmatových obrázků. Hmat nepřináší jen informace, ale také prožitek. Motivace dětí k hmatovému vnímání. Videoukázky, hmatové materiály, praktické vyzkoušení hmatového vnímání s klapkami na očích, techniky tvorby obrázků (ruční vers. strojová). Akreditováno MPSV.

Cena: 1 890 Kč / os. Kurz se koná v Praze. Přihlašovat se můžete přes [formulář](#).

SPECIFIKA VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM (nejen) V INKLUZI

dva dny v přípravném týdnu v srpnu 2024 – bude upřesněno 9–17, 8.30–16.30

Lektorky: **Zdena Klausová, Terezie Kochová**

Vliv zrakové vady na práci žáka ve vzdělávacím procesu. Přiměřené nároky na žáka – ani malé, ale ani nemožné. Legislativní rámec vzdělávání. Postavení žáka ve třídě. Rozdělení rolí – učitel, asistent, rodiče. Odlišnosti v procesu učení v případě používání zvětšeného písma či bodového písma. Praktické ukázky pomůcek. Kontakty na odborná pracoviště. Vlastní zkušenost účastníků – v klapkách na očích. Pro pedagogy (nejen) v inkluzivním vzdělávání, studenty tyflopédie aj. Akreditováno MŠMT.

Cena 5 200 Kč / os. Kurz se koná v Praze. Přihlašovat se můžete přes [formulář](#).

INSTRUKTOR PROSTOROVÉ ORIENTACE A SAMOSTATNÉHO POHYBU NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH

10 prodloužených víkendů + závěrečná zkouška v průběhu školního roku 2024 / 2025

Lektorky: **Zuzana Čížinská, Olga Hurdálková** a externí spolupracovníci

Rozsah kurzu je 250 hodin, tedy úspěšný absolvent získá plnou kvalifikaci instruktora POSP. V kurzu je zařazen tehmatovoretický základ, praktické vyzkoušení témat v podmínkách simulované slepoty (s klapkami na očích), zpětná vazba na základě sdílení a rozboru videozáznamu, vzájemné sdílení praxe účastníků. Kurz je určen pro speciální pedagogy (např. pracovníky SPC, speciálních škol), vedoucí pracovníky v sociálních službách poskytující doprovody a asistenční služby, sociální pracovníky v přímé práci s nevidomými a slabozrakými klienty, studenty tyflopédie aj. Kurz se koná v Praze.

Cena **46 500 Kč**. (Cena za celý kurz činí pro rok 2024 / 2025 zhruba 1 100 000 Kč. Zahrnuje osobní náklady odměny všech lektorů a konzultantů z řad nevidomých, kameramanů při praktických nácvicích a zpracování podkladů pro videotrénink, nájem prostor, administraci kurzu, pořízení a údržbu kompenzačních pomůcek a další). Světluška NF ČRo dotuje tento kurz částkou větší než 500 000 Kč, čímž snižuje kurzovné každého účastníka o víc než polovinu.)

Kurz se koná v Praze. Přihlašovat se můžete přes [formulář](#).

Vzdělávací kurzy na přání a míru

Kromě nabídky pevných akreditovaných kurzů nabízíme i poskytujeme vzdělávací programy ušité na míru přímo pro Vás, na míru podle potřeb Vaší organizace. Nabízíme zejména tato témata:

- efektivní komunikace s člověkem s těžkým zrakovým postižením
- zásady průvodcovství nevidomých
- úprava prostředí třídy, bytu, prostor budov veřejného využití z hlediska slabozrakých a nevidomých
- základní orientace v praktických důsledcích vidění u nejčastějších vad zraku
- specifika vzdělávání nevidomého či těžce slabozrakého žáka
- pomůcky pro lidi s těžkým zrakovým postižením a možnosti jejich získání
- tvorba individuálního plánu práce s člověkem s těžkým zrakovým postižením (limity při práci s nevidomými a slabozrakými) aj.

V případě zájmu celého pracoviště se mohou kurzy konat také u Vás. Vše o kurzech včetně přihlášek na asociacerodicu.estranky.cz/clanky/nabidka-kurzu.

SOUTĚŽ TVŮRCŮ HMATOVĚ ILUSTROVANÝCH KNÍŽEK

Přihlaste se do soutěže tvůrců hmatově ilustrovaných knížek pro nevidomé děti **Tactus.cz 2024**. Deadline odevzdání soutěžních děl je **15. května 2024**. Máte určitě mnoho otázek, jak soutěž probíhá, podívejte se proto na www.tactus.wz.cz, kde se veškeré informace dozvíte. Pozvánku přikládáme.

První autorka brzy po vyhlášení soutěže odevzdala své dílo, tedy máme první soutěžní kus! Nenechte to jen tak a přidejte se!

KNIHOVNA HMATOVÝCH KNÍŽEK už se na vaše díla těší! Po soutěži budou k dispozici všem zájemcům po celé republice. Je to jediné pracoviště svého druhu u nás – a jsme na to hrdí.

Pro zájemce pořádáme semináře: prezenční (v Praze), který doporučujeme nejvíce, aby bylo možné prohlížet hmatem, ale také online pro ty, kteří touží po prezenčním, ale jsou zdaleka:

prezenční seminář středa 24. ledna 2024 od 14.15 do 16.30, přihlašování přes [formulář](#),
online seminář čtvrtek 11. ledna 2024 od 17 do 19 hodin, přihlašování přes [formulář](#).

Od roku 2000 se pořádají mezinárodní soutěže tvůrců hmatových knížek pro děti, které začínají národním kolem v každé ze zúčastněných zemí. Nejlepší díla soutěže **Tactus.cz 2024** tedy mohou postoupit do podzimní mezinárodní soutěže **Typhlo & Tactus 2024**, která se koná v Lublinu v Polsku. Jako obvykle tam vyšleme jak česká díla, tak české hodnotitele, resp. hodnotitelky – Anežku Náhlíkovou a Terezii Kochovou.

Možná jsou ve vašem okolí tvůrčí přátelé, možná znáte vedoucí výtvarného kroužku, kterým by stálo za to soutěž nabídnout. Neváhejte a šířte informace o hmatových knížkách, kde jen můžete.

PODPORA KNIHOVNY HMATOVÝCH KNÍŽEK

Milá členská základno, naši vzácní čtenáři, rodiče, pedagogové, jsme moc rádi, že naše knihovna funguje, a to skvěle. Máme srovnání: pracovníci knihovny jsou součástí mezinárodní odborné skupiny Typhlo & Tactus, společně pořádáme soutěže tvůrců hmatových knížek a diskutujeme o tom, jak projekt hmatových knížek v jednotlivých zemích vypadá. Knihovna pro děti z ČR funguje opravdu profesionálně, kvalita našich výpůjčních hmatových příběhů je jedna z nejlepších na světě. Co se týká provozování knihovny, neskromně nutno říci, že neznáme jinou zemi, kde by tato služba přinášela nevidomým dětem tolik užitku.

Dovolujeme si Vás oslovit s prosbou o podporu: Rádi Vás uvítáme mezi tvůrci – soutěžícími **Tactus.cz 2024**. Tvorbou Vás provedeme, nebudete v tom sami. Je-li ve Vašem okolí jakákoliv tvůrčí skupina či jednotlivec, neváhejte mu o soutěži povědět. Veškeré informace najdete na www.tactus.wz.cz.

Byli bychom moc rádi, kdyby se podařilo zachovat bezplatné půjčování knížek do rodin i škol. Provoz knihovny ale něco stojí. Hledáme granty a sponzory, kde je to jen možné. Možná také někdo z vašich zaměstnavatelů by rád podporoval dobré dílo a Vaše osobní doporučení mu k tomu pomůže.

Zároveň jsme připravili drobné pozornosti, které nejen podpoří naše čtenáře, ale také mohou posloužit jako dárečky pro Vaše blízké, přátele, kolegy, sousedy. Vyberte si sami, povězte o tom ve svých rodinách, na svých pracovištích, ve svém okolí. Podívejte se na poslední zveřejněné video na https://www.facebook.com/asociacedns/?epa=SEARCH_BOX, dále pak na naše webové stránky <https://asociacerodicu.estranky.cz/clanky/podporte-nevidome-ctenare-.html>. Dárečky stihneme poslat tak, aby k Vám dorazily do Vánoc, nejsou ale na tyto svátky nikterak vázané, lze je použít i k jakékoliv jiné příležitosti.

Děkujeme za veškerou podporu KNIHOVNY HMATOVÝCH KNÍŽEK!

SOBÍ POBYTY V ROCE 2024

Tyfloturistický oddíl pořádá již druhým rokem SOBÍ POBYTY (sebezpznávací pobyty na cestě k SOBě) pro cílovou skupinu nevidomých a slabozrakých ve věku 15–100 let :)

2.–4. února 2024 nabízí pobyt zaměřený na **intuitivní zpěv a pohyb v Kostelci nad Černými lesy**. Sledujte web: tyfloturistak.cz/prihlasky-sobi, po Vánocích se tam objeví podrobnosti.

Dále v roce 2024 proběhne pobyt zaměřený na **módu, sebevyjádření oblečením** a hledání vlastního stylu. V dubnu je plánován pobyt, který by mohl zajímat RODIČE – bude pro vidící – se **sebezkušeností poslepu, meditací a intuitivním zpěvem a pohybem**, v květnu pobyt zaměřený na **zpěv a hlas**, poté také pobyt s **jógou a intuitivním tancem**, pobyt zaměřený na naše **bříška a nebátí se stolovat v restauraci**, zkoumat jídla a naslouchat tomu, co nám říká naše tělo, pak nás čeká také **lesní pobyt s bytím v přírodě** a v říjnu proběhne opět i **mořský pobyt**, na podzim pak sezónu zakončíme pobytem **umělecko-výtvarným**. Láká vás nějaký? Nebojte, více informací bude brzy, zatím nám pořadatelé posílají alespoň takové jemné naladění. Sledujte web, případně facebook: www.tyfloturistak.cz, www.facebook.com/tyfloturistak. Jakékoli dotazy či předběžné přihlášení pište na mail sobipobyty@tyfloturistak.cz. Za TTO Hana Šimková

TERMÍNY TTO V ROCE 2024

Co všechno nabízí Tyfloturistický oddíl při Škole Jaroslava Ježka, to si můžete prohlédnout na jejich webu: www.tyfloturistak.cz. Ačkoliv závazné přihlášky teprve přibudou, můžete se tam zapsat jako zájemce. Jakmile bude mít daná akce jasné obrysy, dorazí Vám závazná přihláška.

Do kalendáře už si ale můžete zapsat jistá data:

4.–10. 2. 2024 jarky

12.–26.7. 2024 letní tábor v Jindřichovicích

25.–29.10. 2024 podzimky

Chystají se také víkendovky, voda, cyklovíkendovka a mnoho dalšího.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ VE SPECIÁLNÍCH ŠKOLÁCH

Možná se právě rozhodujete, který typ školy svému dítěti vybrat. Anebo váháte, zda dítě nemá v průběhu školní docházky přestoupit na jinou školu. Možná také nevíte, jak to ve speciálních školách chodí. Nedoporučujeme rozhodovat o dítěti či s dítětem (pokud je starší) jen na základě vlastních úvah nebo názorů někoho ve vašem okolí. Samotná návštěva školy k ničemu nezavazuje, doporučujeme rozhodně využít dny otevřených dveří a teprve na základě vlastní zkušenosti zodpovědně volit pro dítě nejvhodnější školu:

Gymnázium a SŠ pro ZP v Praze

8. ledna 13.30–17.30

Škola Jaroslava Ježka v Praze

7. března 9–15

TERMÍNY ASOCIAČNÍCH POBYTŮ

Přihlášky budou až v roce 2024, už nyní si ale můžete data zapsat do kalendáře:

Setkání rodin dětí v integrovaném vzdělávání Zderaz u Skutče 2.–5. května 2024

Plavecko-rehabilitační pobyt Kamenice 5.–8. září 2024

FILMOVÉ MELODIE PETRA HAPKY V BRAILSKÉM NOTOPISU

Vydavatelství a nakladatelství Českého rozhlasu vydává Nejznámější filmové melodie Petra Hapky pro souborovou hru v aranžmá Petra Vaňka (Bylo nás pět, Fešák Hubert, Páni kluci). Hapkovy melodie si vybrali sami žáci a pedagogové ze speciálních škol a ZUŠ v rámci ankety, kterou nakladatelství společně se Světluškou – NF ČRo a Asociací ZUŠ vyhlásilo. Přepis provedla KTN Karla Emanuela Macana. Na obálce je obrázek 14leté Magdalény Maňákové, vítězky Mezinárodní výtvarné soutěže Radost tvořit – pro děti a mládež se ZP. Notopisy budou dostupné v půjčovně Světlušky a v KTN.

KURZ PSANÍ VŠEMI DESETI V PRAZE

Společnost Transkript online (která zaměstnává nevidomé rychlopísaře) nabízí kurz psaní na klávesnici technikou všemi deseti pod odborným pedagogickým vedením.

Určeno pro žáky běžných ZŠ nebo SŠ. Má-li žák jen zrakový handicap, lze úspěšně absolvovat kurz již od 4. ročníku ZŠ. V případě vícečetného postižení doporučujeme konzultovat vhodné načasování této výuky s pracovníkem SPC, jehož je žák klientem.

Kurz bude probíhat v období **leden až červen 2024**, vždy jednou týdně v rozsahu 60 minut. Místo konání: SONS ČR, **Krakovská 21, Praha 1**. Dnem výuky bude **středa**, čas stanovíme po vzájemné dohodě lektora s rodiči přihlášených žáků. Kurz povede Bc. Tomáš Portych, profesionální rychlopísař a pedagog se zkušeností s výukou žáků se ZP, ve spolupráci se speciálním pedagogem.

Je ideální, aby žák při výuce a nezbytném domácím tréninku pracoval na notebooku, který bude následně používat také po skončení kurzu. Pokud zatím notebook nemá, ale co nejdříve si ho pořídí, je možné jej zapůjčit. Případný zájem o zápůjčku je třeba uvést při přihlašování do kurzu.

Kurz je zdarma, finančně ho podpořila nadace Leontinka.

Správné psaní na počítačové klávesnici je u žáků s těžkým postižením zraku klíčovým předpokladem pro úspěšné zvládnutí studia a vstup na trh práce. Přesto ti, kteří se v rámci inkluze vzdělávají v běžných školách, mají oproti svým vrstevníkům ze speciálních škol podstatně ztížený přístup ke kvalitní výuce této dovednosti.

Za finanční podpory Nadačního fondu Českého rozhlasu Transkript v roce 2021 technicky upravil online aplikaci s názvem Psaní Hravě, využitelnou pro výuku psaní na klávesnici nevidomých a slabozrakých. Právě otevírá již třetí běh kurzu s využitím této aplikace.

Kontaktní osoba pro přihlášení do kurzu: Mgr. Markéta Outratová, speciální pedagog, tel. 737 348 619, e-mail outratova@transkript.cz.

PLATEBNÍ KARTY S HMATOVÝM OZNAČENÍM

Společnost Mastercard představila platební karty Touch Card. Díky výřezu na kratší straně karty lze hmatem odlišit platební kartu od jiných, navíc lze poznat i její typ pouhým dotykem. Výřez má různý tvar – podle toho, zda se jedná o kartu debetní, kreditní nebo předplacenou. Debetní karta je opatřena kulatým výřezem, kreditní karta širokým hranatým a předplacená trojúhelníkovým. Karty nového standardu Touch Card lze používat u všech platebních terminálů i bankomatů.

První bankou v Česku a jednou z prvních v Evropě, která debetní a kreditní karty s výřezem Touch Card nabízí svým klientům, je Komerční banka. S dalšími vydavateli karet Touch Card společnost Mastercard o spolupráci jedná.

Hmatově označené karty vznikly ve spolupráci s RNIB (Velká Británie), VISIONS (USA) a společností IDEMIA, která se specializuje na výrobu karet.

NOVÝ OBJEKT NA PALATĚ

V Praze na Hřebenkách byl v roce 1893 postaven pro dospělé nevidomé – tehdy nazvaný –**Ústav pro zaopatřování slepců Francisco-Josephinum**. Dodnes slouží původnímu účelu, nyní nese název **Palata – Domov pro zrakově postižené**. Žijí tam klienti s průměrným věkem 84 let. Momentálně se připravuje stavba nového objektu, pečovatelského domu Palata II., který nabídne čtyři pobytová oddělení po 15 klientech, 7 lůžek pro paliativní péči a 6 pro denní stacionář. Nové prostory poslouží nevidomým a slabozrakým klientům se stařeckou demencí a Alzheimerovou chorobou.

Napište, co se zajímavého děje ve Vašem regionu, rádi to otiskneme!

Vaše redakce